

Bybanen i Bergen:

Åter spårväg i Norges andra stad

Efter byggstart tidigt 2008 har det skett ting i Bergen som för bara fem år sedan få skulle ha trott vara möjliga. Kilometervis med spårvägsspår har lagts ut i linje-

sträckningen, delsträckor är klara, kontaktledningen hängts upp, första vagnen är på plats och provkörs, samtidigt som fler nya vagnar tillverkas i Berlin.

Av Jimmy Schmincke

Svensk bearbetning av Thomas Lange

Den 8 december spårsattes vagn 201 för första gången i Bergen, här vid Kronstad depå. Foto: Bybanekontoret.

Den första byggetappen från Starvhusgaten till Nesttun är ca 10 km lång och var klar till ca tre fjärdedelar när detta skrevs senhösten 2009. Sträckningen börjar i Bergen centrum vid Kaigaten och ska tra-

fikeras med låggolvsledvagnar i gaturärer såsom på många andra håll i den moderna världen. Delar av sträckan, från Nygardsgaten till Wergeland, är densamma som den gamla spårvägslinje 1 hade, nedlagd 1965 av dåtidens förutseende politiker.

Från Wergeland ändrar banan karaktär där den första tunneln börjar och tar banan över Sletten mot Fantoft. Efter ett kort gatuparti vid Sletten fortsätter banan på järnvägsräler hela vägen till Nesttun genom ytterligare tre tunnlar.

Standardprofiler för gatu- respektive järnvägsräler används, Ri60 för gatuspår respektive S49 för öppet spår. Talen står för rälvikt per meter. Minsta horisontella kurvradie för banans trafikspår är 25 m.

Alla räler i stadsgatorna levereras med

en ”gummijakke” som har till uppgift att minska buller och vibrationer. Det sker genom att rälen blir något elastiskt med möjlighet att röra sig något och därmed fånga upp vibrationer som annars skulle kunna fortplanta sig exempelvis som stomvibrationer till byggnader i närheten.

Dessutom hjälper gummimanteln till att hålla returströmmen till likriktarstationerna borta från vattenledningar eller andra metallföremål parallellt med spåret.

Beroende på placering är växlarna antingen motoriserade eller uppkörbara. Samtliga har 50 m kurvradie till det avvikande spåret utom i depåområdet, där 25 m radie förekommer. Alla växlar levereras med djupa kryss, vilket betyder att hjulen passerar spårkorset med hjulringen nedsänkt, i mot-

Bergen

Bergen är en norsk kommun och Norges näst största stad med drygt 250 000 invånare (tätorten har ca 220 000 invånare (2007) och regionen ca 380 000), belägen i Hordaland fylke. Bergen är en betydande sjöfartsstad. Bergen är också säte för Bjørgvin stift, och har således en domkyrka. Stadsdelen Bryggen i Bergen ingår i UNESCO:s världsarvslista.